



Satiksmes ministrija

Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.-2030.gadam pārskata pasākumu priekšlikumi, to precizēšana un iebildumi

Nacionālās enerģētikas un klimata padomes Ilgtspējīgas mobilitātes darba grupa
2024. gada 22.februārī



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

23.pasākums «Noteikt ierobežojumus, kādā apjomā degvielas galapatēriņa cenā var iekļaut "jaunā ETS" izmaksas»: nav saprotams minētā pasākuma sasniedzamais mērķis, kā arī izpildes termiņš nevar būt ātrāks kā 2027.gads, kad stājas spēkā nosacījumi par ETS2 attiecināšanu uz ēkām un autotransportu.

(FM)

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

11.pasākums «NPP ietvaros izvērtēt akcīzes nodokļa piemērošanas nosacījumus biodegvielām un biometānam, veicinot biodegvielu un biometāna izmantošanu»:

akcīzes nodokļa piemērošana biometānam, kā arī nodokļa piemērošanas nosacījumu pārskatīšana citām biodegvielām pēc enerģijas satura ir jāvirza saskaņā ar EK priekšlikumu par Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanu, kas vēl nav izskatīts ES Padomes darba grupā. Līdz ar to pasākuma izpildes termiņš ir jāpārliet uz 2026.gadu.

(FM)

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

10.pasākums «Palielināt uzlādes staciju / punktu skaitu, t.sk. atbalsta programmu ietvaros»: Lūdzam precizēt kolonnā "Avoti" norādīto informāciju, ņemot vērā, ka Taisnīgās pārkārtošanās fonda ietvaros tiešā veidā nav plānots īstenot pasākumā aprakstītās darbības. Vēršam uzmanību, ka ES kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027.gadam 6.1.1.6.pasākuma ietvaros "Bezemisiju transportlīdzekļu izmantošanas veicināšana pašvaldībās" izbūvētā elektroauto uzlādes stacija varēs tikt izmantota, tikai projekta ietvaros iegādāto transportlīdzekļu uzlādei, attiecīgi, lūdzam KEM izvērtēt vai šāda uzlādes stacija ir ieskaitāma kopējā rādītājā.

(FM)

SM viedoklis

**Veikts tehnisks labojums – dzēsts JTF.
Vēršam KEM uzmanību uz komentāra
otru daļu.**



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

11.pasākums «NPP ietvaros izvērtēt akcīzes nodokļa piemērošanas nosacījumus biodegvielām un biometānam, veicinot biodegvielu un biometāna izmantošanu»: lūdzam skaidrot, kas domāts ar šo pasākumu? Attiecībā uz rezultatīvo rādītāju - likumprojekts "Transporta enerģijas likums" paredz samazināt SEG, nevis palielināt atjaunīgās transporta enerģijas īpatsvaru.

(LDTA)

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

21.pasākums «Noteikt 2030.gada un ikgadēju SEG emisiju intensitātes samazinājuma pienākumu degvielas piegādātājiem»: Iebilstam pret 15%; nepieciešams aizstāt 15% ar 14,5% uz 2030.gadu, kā tas ir noteikts Direktīvā 2018/2001 "Par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu". Nav pamata noteikt augstāku mērķrādītāju, nekā to noteic Direktīva.

(LDTA)

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

23.pasākums «Noteikt ierobežojumus, kādā apjomā degvielas galapatēriņa cenā var iekļaut "jaunā ETS" izmaksas»: Kategoriski iebilstam pret cenu regulēšanu un griestu noteikšanu tam, kādā apjomā degvielas galapatēriņa cenā var iekļaut "jaunā ETS" izmaksas.

Nav nekāda pamata noteikt šāda veida ierobežojumus un uzlikt par pienākumu degvielas piegādātājiem subsidēt sistēmas ieviešanu. Tas arī neatbilst 14.pasākumam - NPP ietvaros nodokļu politikā ieviest principu piesārņotājs/lietotājs maksā.

(LDTA)

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

8.pasākums «Palielināt bezemisiju mikromobilitātes rīku skaitu»: Izmantot šai iniciatīvai PPP - Publiskās un privātās partnerības likumu – pilnībā vai daļēji subsidētu pieeju.

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

17.pasākums «Izbūvēt publiskus sašķidrināta vai saspiesta metāna uzpildes punktus» un 18.pasākums «Atbalsts pašvaldībām, kurās tiek izbūvētas metāna uzpildes stacijas, metāna sabiedriskā transporta autobusu iegādei»: lūgums precizēt, ka tie attiecas tikai uz biometānu.

(Pilsēta cilvēkiem)

SM viedoklis

Atbalstām. Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Vai 5.pasākumā «Palielināt bezemisiju transportlīdzekļu skaitu» norādītie 10000 vieglie ETL nebūs pārāk peticīgs skaitlis? Pie patreizējā atbalsta pieaugums gadā ir apm. 2000. 10 000 pie patreizējā atbalsta tiks sasniegti apmēram 2027.gadā.

(CSDD)

SM viedoklis

Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

30.pasākums «Zemo emisiju zonu ieviešana»: Lūdzam precizēt, kuras no 32.pasākuma darbībām plānots finansēt AF plāna ietvaros, jo no konkrētā saraksta neviena darbība neatbilst šobrīd AF plānā plānotajam un finansēšanai no AF finansējuma. līdz 2026.gada III ceturksnim.

(FM)

SM viedoklis

Lūdzam VARAM un KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Nepieciešamība izstrādāt Ūdeņraža ceļakarti un stratēģiju, kā arī atbalsta programmu zaļā ūdeņraža un no tā iegūtu savienojumu ražošanai eksportam un vietējam patēriņam, kā arī ūdeņraža infrastruktūras izveidei.

(Ekonomikas ministrija)

SM viedoklis

SM konceptuāli piekrīt šim priekšlikumam, vienlaikus aicinām KEM sniegt komentārus.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Lūgums precizēt informāciju par investīcijām, kas paredzētas elektrisko transportlīdzekļu uzlādes staciju izveidošanai (10.pasākums).

(Finanšu ministrija)

SM viedoklis

KEM ir veikuši labojumus minētajā punktā, taču no savas puses vēlamies norādīt uz grūtībām sniegt akurātu informāciju par precīzi nepieciešamajām investīcijām – šobrīd veicam izpēti.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Nodokļu politiku būtu nepieciešams attīstīt pēc principa "piesārņotājs maksā". Nodokļu politikai ne tikai jāsekmē izmantot tīrākus transportlīdzekļus (kas ir tikai viens no instrumentiem), bet izmantot pēc iespējas tīrākus (mazāk piesārņojošu un mazāk SEG emisijas ģenerējošu) degvielu vai enerģiju, un lai lietotājs ir ieinteresēts izmantot transportlīdzekli pēc iespējas efektīvāk (jaunu transportlīdzekļu iegāde pati par sevi nenodrošina tā efektīvu izmantošanu) un taupīt enerģiju.

(Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju augstskola)

SM viedoklis

Princips "piesārņotājs maksā" atbilst SM nostājam, piekrītam nepieciešamībai to ieviest nodokļu politikā, kas ietverts pasākumā Nr.12.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Vajag atbrīvot fosilos transportlīdzekļus līdz 130g CO₂ no ekspluatācijas nodokļa. Šo kompensēt ar lielāku maksājumu tiem, kas ir piesārņojošāki. Pieaugums pārējiem būtu 2-8 EUR gadā. Līdzīgi rīkojās LT pie pirmās reģistrācijas.

(biedrība «Auto Asociācija»)

SM viedoklis

Šis būtu izvērtējams pie iesniegtā 12.pasākuma - NPP ietvaros nodokļu politikā ieviest principu "piesārņotājs/lietotājs maksā", lai mazinātu emisiju ietilpīgu transportlīdzekļu izmantošanu Latvijā, kā arī veicinātu sabiedriskā transporta izmantošanu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Attiecībā uz pasākumu zemo emisiju zonu ieviešanai, nepieciešams izsvērt vai pasākuma izmaksefektivitāte atsvērs ieguvumus klimata un gaisa aizsardzības ietvaros. Norādām, ka Latvijas autoparks nav gatavs zemo emisiju zonu izveidei.

(LDDK)

SM viedoklis

Mūsaprāt, sākotnēji ZEZ nosacījumi būtu jāievieš atbilstoši esošā autoparka zemākajām emisijām, kas, pirmkārt, samazinātu piesārņojumu pilsētā, otrkārt, veicinātu iedzīvotāju izvēli par labu mazāk piesārņojošiem transportlīdzekļiem.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Pasākumā "Mobilitātes punktu izveidošana" nepieciešams skaidrot saskanību ar nekustamā īpašuma nodokļiem. Kā arī papildināt pasākuma aprakstu pie pasažieru platformu modernizācijas, ka darbi jāveic atbilstoši VAS "Latvijas dzelzceļš" izstrādāto pasažieru infrastruktūras universālā dizaina standartu. Papildus, Pasažieru vilciens jau šobrīd veic prognozēšanu par pasažieru skaitu katrā stacijā un pieturas punktā. Tam atbilstoši arī būtu nepieciešams izvēlēties iepriekšminētajā universālā dizaina standartā ietvertās iespējas, taču jānodrošina konsekventa informācijas apmaiņa starp uzņēmumiem.

(LDDK)

SM viedoklis

Konceptuāli piekrītam idejai, taču šeit SM nebūs galvenais izpildītājs - būtiski noskaidrot Rīgas domes viedokli. 2014.gadā tika izstrādāts "Stāvparku sistēmas sadaļas attīstības plāns", taču tas netika īstenots - iespējams, to joprojām var izmantot kā pamatu, atjaunot diskusiju starp iesaistītajām pusēm. Protams, aktuāls paliek finansējuma jautājums.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Ūdeņradis - ir nepieciešama ne tikai infrastruktūra, bet arī veicināt patēriņu (LDDK)

SM viedoklis

Transporta sadaļā mēs šobrīd koncentrējamies uz obligātajām prasībām, kas attiecas uz infrastruktūru. Vienlaikus joprojām notiek diskusijas par ūdeņraža lomu un potenciālu Latvijā, lai gan no ES politikas dokumentiem redzam, ka tas būs būtisks virziens transporta sektorā.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Jāpiemin, kā izaicinājums, ka nav pietiekama politiska rīcība pārejai uz dzelzceļu, jāliek arī konkrētus lēmumus, kā īstenot šo pāreju, mērķis ir pilna un apjomīga elektrifikācija. Investīcijas ir jāievērtē saistībā ar taksonomiju, šeit vajadzētu papildināt ar atbilstību taksonomijas regulas kritērijiem. 15.lpp rīcībpolitikas transporta nozarē vispār nav minēts dzelzceļš. dzelzceļa elektrifikācija varētu uzlabot situāciju transporta nozarē. jāņem vērā arī klimatnoturības un pielāgošanās nosacījums.

(LDDK)

SM viedoklis

Kopumā piekrītam, taču jāņem vērā, ka 100% tīkla elektrifikācija Latvijā tuvākajā laikā nav iespējama un par to esam diskutējuši iepriekšējās IMDG darba grupās, līdz ar to izskatām arī citas nulles emisiju alternatīvas (ūdeņradi un bateriju elektriskos vilcienus).



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Plāna projekta 3.nodaļas "PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA, MĒRĶI UN RĪCĪBPOLITIKAS" sadaļas "3.1.1. TRANSPORTS" tabulā "III Rīcībpolitikas un pasākumi mērķu sasniegšanai": 3. pasākums (kravu un pasažieru «pārnese» uz dzelzceļu) ir jāpapildina ar izvērsumu, ar kādiem tieši instrumentiem tiks īstenots pasākums, citādi par to gadiem tiek runāts, bet nekādi lēmumi īsti netiek pieņemti.

(LDDK)

SM viedoklis

Pasākums šobrīd papildināts ar konkrētākiem mērķiem un rezultativajiem rādītājiem, izskatām iespējas papildināt tālākā stadijā, ņemot vērā, ka nav skaidrības par pieejamo ES finansējumu pēc 2027. gada.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Plāna projekta 3.nodaļas "PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA, MĒRĶI UN RĪCĪBPOLITIKAS" sadaļas "3.1.1. TRANSPORTS" tabulā "III Rīcībpolitikas un pasākumi mērķu sasniegšanai": Rosinām 8. pasākumam (uzlādes staciju izveidošana) palielināt rezultatīvo rādītāju. Vēršam uzmanību, ka Uzlādes infrastruktūras izveidošana ir nepieciešama pirms elektroauto palielināšanas! 300 lieljaudas uzlādes punkti uz 10300 elektromobiļiem ir ļoti nepietiekami, ņemot vērā ka katra elektromobiļa uzlāde ir laikietilpīga.

(LDDK)

SM viedoklis

Kopumā piekritam komentāram - potenciāli pie šāda ETL skaita būtu nepieciešami ap 1000 uzlādes punktiem. Vienlaikus norādām, ka uzlādes infrastruktūras izveidošana ir gan laika, gan finanšu ziņā apjomīgs pasākums, ar kuru saistītie mērķi neapstāsies 2030.gadā, bet tiks turpināti arī pēc tam. Tāpat sagaidām privāto investoru iesaisti šajā pasākumā, kas ļautu atvieglot pasākuma izpildi vietās ar augstāku business case potenciālu, ļaujot publiskajam sektoram aktīvāk vērst uzmanību uz vietām, kas uzņēmējiem ir mazāk interesantas. Jautājumu skatām arī kontekstā ar AFIR regulu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Plāna projekta 3.nodaļas "PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA, MĒRĶI UN RĪCĪBPOLITIKAS" sadaļas "3.1.1. TRANSPORTS" tabulā "III Rīcībpolitikas un pasākumi mērķu sasniegšanai": Norādām, ka 15. pasākumā (mikromobilitātes infrastruktūra) investīcijas pasākuma īstenošanai nav pietiekamas.

(LDDK)

SM viedoklis

Apzināmies investīciju trūkumu. Saskaņā ar KEM nostāju NEKP pārskata mērķos ietilpst arī finanšu iztrūkumu identificēšana, lai piemeklētu avotus, no kuriem īstenot pārskata pasākumus.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Plāna projekta 3.nodaļas "PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA, MĒRĶI UN RĪCĪBPOLITIKAS" sadaļas "3.1.1. TRANSPORTS" tabulā "III Rīcībpolitikas un pasākumi mērķu sasniegšanai": Attiecībā uz ūdeņraža uzpildes staciju uzstādīšanu, norādām, ka nav paredzams ka ūdeņraža tehnoloģija līdz 2030. gadam būs pieejama izmaksefektīvi, tā ir būtiski dārgāka salīdzinot ar citām jau šobrīd pieejamām tehnoloģijām. Risinām līdzekļus pārvirzīt citām tehnoloģijām, piemēram, elektroautomobiļu uzlādes punktu uzstādīšanai.

(LDDK)

SM viedoklis

Ūdeņraža uzpildes stacijas noteiktajos termiņos būs nepieciešams uzstādīt, lai izpildītu Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulas (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1804 (2023.gada 13.septembris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu un ar ko atceļ Direktīvu 2014/94/ES) prasības. Tā kā regulas mērķi saskan ar NEKP mērķiem un ir saistoši visām ES dalībvalstīm, esam iekļāvuši tos NEKP pārskatā, ņemot vērā, ka regulas prasības jebkurā gadījumā būs jāizpilda.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Pie pasākuma "TEN likmes izvērtēšanas un/vai pārskatīšanas NPP ietvaros" rosinām izņemt nosacījumu par TEN likmes pārskatīšanu transportlīdzekļiem ar lielu motora tilpumu, ņemot vērā, ka modernajiem transportlīdzekļiem ir būtīgi dzinēji ar zemiem izmešiem, kas ir noteikti pēc standartiem.

(LDDK)

SM viedoklis

NPP izvērtēšanā tas būtu jāņem vērā, piemērojot principu "piesārņotājs maksā« (Nr.12).



NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Satiksmes ministrija

Komentārs/iebildums

Jāuzsver, ka pasākumos par elektrifikāciju nedrīkst aizmirst par dzelzceļa elektrifikāciju, līdz ar to pasākumu aprakstos nepieciešams iekļaut arī atsauces uz dzelzceļa elektrifikāciju.

(LDDK)

SM viedoklis

SM ir precizējusi ar dzelzceļu saistītos transporta pasākumus (Nr.1, Nr.2., Nr.3, Nr.4) tai skaitā sīkāk izvēršot mērķus un rezultatīvos rādītājus, kas skar dzelzceļa tīkla elektrifikāciju. Ja šis komentārs mērķēts arī uz pasākumiem, kas saistīti ar enerģētiku – lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Pie sabiedriskā transporta pilnveidošanas - aizstāt "autobuss pēc izsaukuma", ar "transporta pēc pieprasījuma". Pie mikromobilitātes un transporta kopīgošanas ir minēta kopā braukšana, bet vajadzētu minēt arī koplietošanas pakalpojumu attīstīšanu. Pie rīcības virzieniem ierosinājums minēt arī obligāto pienākumu degvielas tirgotājiem pārdot noteiktu procentu tīro degvielu.

(Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju augstskola)

SM viedoklis

SM ir precizējusi pasākumus, tai skaitā iekļaujot arī pasākumu (Nr.26) kas specifiski paredz attīstīt "transporta pēc pieprasījuma" pakalpojumus.

Šo jautājumu skatāties kontekstā arī pieejamo finansējumu no Sociālā klimata fonda, kura ieviešanai KEM vadībā tiks izstrādāts plāns.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Privāto transportlīdzekļu izmantošana nav mērķtiecīgi jāapgrūtina, bet ir jādod lielāka prioritāte, vieta sabiedriskajām un koplietošanas transportam, t.i., jāsekmē pilsētas transporta infrastruktūras izmantošana efektīvākā un videi draudzīgākā veidā.

(Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju augstskola)

SM viedoklis

Sabiedriskā transporta attīstīšana un popularizēšana ir viens no SM iezīmētajiem pamatvirzieniem NEKP pasākumos, ar mērķi nodrošināt ērtas un izdevīgas alternatīvas privātajam auto. Tai pat laikā jānorāda, ka "privāto transportlīdzekļu apgrūtināšana" daļēji ir neizbēgama - aizvien vairāk ieviešot "piesārņotājs maksā" principu, augstāk piesārņojošas darbības (piemēram, braukšana ar privāto auto, īpaši fosilo degvielu auto) tiks padarītas neizdevīgākas par mazāk piesārņojošām (piemēram, braukšana ar sabiedrisko transportu, kur viena transportlīdzekļa radītās emisijas tiek sadalītas uz visiem pasažieriem). Šis aspekts ir daļa no mehānisma, ar ko īstenot sabiedrības paradumu maiņu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Problēma – Latvijā neeksistē autoparka politika. Jāievieš autoparka zaļināšanas politiku.

(biedrība «Auto Asociācija»)

SM viedoklis

NEKP pasākumu virzieni vērsti uz autoparka atjaunošanas, kas cita starpā vienlaikus veicina arī mazāku emisiju apjomu no autotransporta, un zaļināšanas politiku.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Atbalsta programmas pašvaldībām – nekur nav M3 (smagie). Jāizvērtē, kā to var ielikt. Vai būs gatavi ar uzlādes infrastruktūru smagajam komerctransportam. Svarīgi neaizmirst par smago komerctransportu. Aicina veidot atbalsta programmas smagajam komerctransportam M3, N3.

(biedrība «Auto Asociācija»)

SM viedoklis

Viens no NEKP pasākumu virzieniem paredz kravas transportlīdzekļu zaiņāšanas programmu (Nr.16), kas paredz veikt prognozes smagā autoparka attīstībai, iespējamās izmaiņas nodokļu politikā - ierobežojumi un iespējamie atbalsta pasākumi, lai veicinātu pāreju uz augstākām eiro klasēm un bezemisiju transportlīdzekļiem.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Rīcībpolitikas šķidro degvielu segmentā – pasaules tendence aviācijas jomā ir SAF (Sustainable Aviation Fuel) izmantošana. Latvijai ir jādefinē savas pozīcijas šajā jomā – vai SAF tiks ražots Latvijā no kurināšanas rezultātā iegūtās un savāktās CO₂, zaļā H₂, vai arī to iepirksim. Tas pats attiecas uz dažādiem spirtiem (metilspirts, etilspirts, u.c.), kurus var ražot (ir ievērojama pieredze) no biomasas. Pasaulē attīstās sintētisko šķidro degvielu ieguve – izmantojot šķidro degvielu priekšrocības uzglabāšanā, transportā, un ilgstošo izmantošanas pieredzi, kas ļāvusi attīstīties efektīvām tehnoloģijām. Plaši pazīstams sintētiskais amonjaks kā divējādas izmantošanas ķīmiskā viela (slāpekļa avots augu mēslošanai un degviela).

(Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju augstskola)

SM viedoklis

Šobrīd Latvijas aviācija ir izteikusi gatavību iepirkt savām vajadzībām nepieciešamo SAF. Tai pat laikā aktīvi izskatām iespējas SAF ražot Latvijā, saredzot šajā nozarē ekonomisko potenciālu.

Tāpat informējam, ka 2023.gada jūlijā ir izveidota darba grupa ar mērķi veicināt aviācijas nozares turpmāko attīstību, enerģētisko neatkarību un stiprināt valsts konkurētspēju, kurā piedalās aviācijas nozares pārstāvji un saistītās ministrijas.

DG REFORM ir apstiprinājuši pētījumu SAF ražošanas Latvijā un Igaunijā potenciāla izpētei.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

LTRK komentāri par:

- 1) Investīcijām ETL uzlādes infrastruktūrā;
- 2) ETL uzlādes infrastruktūru publiskās vietās;
- 3) Dzelzceļa elektrifikāciju;
- 4) Neskaidri definētām darbībām bezemisiju transportlīdzekļu skaita palielināšanu;
- 5) Nepieciešamību veicināt gan SEG emisiju samazinājumu, gan vietējo uzņēmējdarbību un inovāciju ekosistēmu.

SM viedoklis

- 1) SM fokuss ir uz TEN-T tīkla ceļiem;
- 2) Piekrītam nepieciešamībai, taču pagaidām šādam mērķim nav valsts budžeta finansējuma, jārod būs kopīgs risinājums valsts un privātam sektoram;
- 3) Konceptuāli atbalsta un daļēji plānā ietverts;
- 4) Mūsaprāt, neprecīzs formulējums tekstā – piedāvājam tehniski labot;
- 5) Mūsaprāt, atbalstāms ieteikums.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Jāstrādā pie iespējas PVN norakstīšanas izdevumiem, uzlādējot elektroauto darbinieku mājās. Lielāka iespējamība izvirzīt caur SEG emisiju prizmu. Tas svarīgi kontekstā ar atbalstu elektroauto.

(biedrība «Auto Asociācija»)

SM viedoklis

Esam šo problēmu uzrunājuši Finanšu ministrijai jau agrāk NEKP IMDG darbības ietvaros. Saskaņā ar jaunāko informāciju, Finanšu ministrija šo plāno 2026. gadā (Nr.14 pasākumu sarakstā).



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

**Nepieciešamība veicināt biometāna
izmantošanu transportā**

**(Latvijas Biogāzes asociācija, Latvijas
Biodegvielu un bioenerģijas asociācija)**

SM viedoklis

Par šo esam diskutējuši IMDG darba grupās un SM šobrīd risina gāzes transportlīdzekļu tehniskās apskates problēmas. Vienlaikus norādām, ka gāzes transportlīdzekļu skaitam Latvijā ir tendence samazināties.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Biedrības «Zaļā brīvība» komentāri par:

- 1) Sabiedriskā transporta lomas stiprināšanu kā pirmo un būtiskāko rīcībpolitiku;
- 2) Negatīvu nostāju pret zemu emisiju transportlīdzekļu iekļaušanu atbalsta politikās, priekšroku dodot tikai bezemisiju transportlīdzekļiem;
- 3) Negatīvu nostāju pret vārda «metāns» izmantošanu pasākumu aprakstos, skaidri norādot, ka pasākumi virzīti tikai uz biometānu;
- 4) Skaidru indikāciju, ka ar ūdeņradi saistītie pasākumi tiks virzīti tikai uz zaļo ūdeņradi.

SM viedoklis

- 1) Sabiedriskā transporta lomas stiprināšana ir viens no SM pamatvirzieniem;
- 2) Kopumā piekrītam, saredzam risinājumu, ieviešot principu «piesārņotājs maksā»;
- 3) Ar metāna infrastruktūru saistītie pasākumi ir KEM ierosināti – lūdzam viedokli;
- 4) SM ieskatos atbalstām zaļo ūdeņradi. Lūdzam KEM viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Vai ir veikta ieguvumu analīze par 29.pasākuma apakšpasākumu «vienotas biļešu emitēšanas platformas izveide visu Latvijā izmantoto sabiedriskā transporta sabiedriskā transporta biļešu tirdzniecības nodrošināšanai», jo pirmšķietami izskatās, ka privātais uzņēmums («Mobilly») jau nodrošina šo pakalpojumu.

(Finanšu ministrija)

SM viedoklis

Minētais uzņēmums ir viens no vairākiem, kas sniedz šāda veida pakalpojumu, un tie nav integrēti vienā, kopējā sistēmā.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

9.pasākums «Attīstīt mikromobilitātes infrastruktūru»: Latvijas autoceļu kopgarums ir 70 tūkstoši kilometru. 100 km mikromobilitātes infrastruktūras ir tikai 0.14% no tā, 7 gadu laikā tas nav pietiekami ambiciozi un neradīs būtisku ieguldījumu klimata mērķu sasniegšanai. Sakarā ar to lūdzam paredzēt mikromobilitātes infrastruktūras izbūvi 1000 km garumā.

(Pilsēta cilvēkiem)

SM viedoklis

Piekrītam nostājai, taču īstenošana atkarīga no pieejamā budžeta. Līdz ar to mērķus var palielināt, izejot no potenciālā finansējuma.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

9.pasākums «Attīstīt mikromobilitātes infrastruktūru»: Ieteikums daļu no finansējuma novirzīt esošās infrastruktūras uzlabošanai- ietvju pārbūvei, kvalitātes uzlabošanai, ietvju paplašināšanai. Lūgums izvērtēt intensīvākās satiksmes apkaimes un prioritizēt tās, sekundāri līdzekļus novirzot uz tālāk esošajām/mazāk intensīvākas satiksmes reģionālajām apkaimēm. Lūgums daļu no finansējuma novirzīt ne tikai jaunu velonovietņu izveidei, bet arī citu mikromobilitātes rīku (piem. e-skrejriteņu) novietņu izveidei.

(Latvijas Mobilitātes asociācija)

SM viedoklis

Atbalstām, saskan ar SM nostāju.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

1.pasākums «Modernizēt un zaļināt dzelzceļa infrastruktūru»: ierosinām elektrificēt dzelzceļa posmu Zemitāni - Līgatne, lai baterijvilcieni varētu braukt vismaz līdz Valmierai.

(Pilsēta cilvēkiem)

SM viedoklis

Šobrīd tiek plānoti elektrifikācijas darbi posmā Zemitāni-Garkalne. Attiecīgi pēc šī posma darbu pabeigšanas secīgi tiks izvērtētas tālākas elektrifikācijas iespējas vai bateriju vilcienu izmantošana posmā līdz Valmierai.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

3.pasākums «Izveidot modernizētu, pieklūstamu dzelzceļa pasažieru infrastruktūru»: lūgums precizēt, kas domāts ar "pieklūstamu" infrastruktūru?

(Rīgas satiksme)

SM viedoklis

Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija dzelzceļa pasažieru stacijās tiks veikta, ievērojot vides pieejamības prasības, nodrošinot pieklūstamību personām ar kustību traucējumiem, izbūvējot paaugstinātās platformas ar uzejām (pandusiem) un aprīkojumu, kas ir piemērotas visām pasažieru grupām, t.sk. personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām. Tiks paaugstināta pasažieru un vilcienu kustības drošība, pasažieru apkalpošanas kvalitāte un komforts.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

7.pasākums «Veco transportlīdzekļu norakstīšanas motivēšana»: Lūgums izvērtēt ne tikai sabiedriskā transporta, bet arī koplietošanas transportlīdzekļu (mikromobilitāte, koplietošanas automašīnas) vaučeru ieviešanu.

(Latvijas mobilitātes asociācija)

SM viedoklis

Šo pasākumu ir plānots skatīt plašāk, līdz ar to ir iespējams izvērtēt arī vaučeru ieviešanas aspektu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

6.pasākums «Veicināt komercpārvadājumu ar taksometriem un vieglajiem automobiļiem pāreju uz bezemisiju autoparku»: rezultatīvais rādītājs 15: bezemisiju TL no visa taksometru un komercpārvadājumu autoparka - Kāds ir kopējais taksometru un komerc.p. iesaistīto TL skaits? Cik no tā sanāks šie 15%?

(CSDD)

SM viedoklis

Pēc CSDD datiem uz 09.10.2023. komercpārvadājumiem ar taksometru ir 1166 spēkā esošas licences kartītes. Pēc ATD datiem uz 01.10.2023. komercpārvadājumiem ar vieglo automobili ir 793 spēkā esošas licences kartītes.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

12.pasākums «NPP ietvaros nodokļu politikā ieviest principu «piesārņotājs/lietotājs maksā»»: Vai patreiz cilvēki privāto transportu izmanto tāpēc, ka tas ir lētāks par sabiedrisko transportu? Mūsaprāt, tāpēc, ka ar privāto transportu ceļā pavadītais laiks ir daudz mazāks nekā ar sabiedrisko transportu.

(CSDD)

SM viedoklis

Viens no SM rīcības virzieniem ir sabiedriskā transporta pakalpojumu uzlabošana, lai padarītu tos ērtākus un konkurētspējīgus ar privāto transportu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

13.pasākums «NPP ietvaros izvērtēt uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atvieglojumus komersantu īpašumā esošajiem EV, tādējādi veicinot EV izmantošanu komercpārvadājumos »:
Vai visi komersantu īpašumā esošie viegļie tiek izmantoti komercpārvadājumu veikšanai?

CSDD

SM viedoklis

Piedāvājam tehnisku labojumu, aizstājot vārdu «komercpārvadājumos» ar «komercsektorā».



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

30.pasākums «Zemo emisiju zonu ieviešana»:

1) kas ir domāts ar terminu "pastiprinātas tehniskās apskates veikšana"?

2) ņemot vērā mūsdienu tehniskos risinājumus un resursu optimizāciju, vai transportlīdzekļa marķēšana ar uzlīmēm ir atbilstošākais risinājums?

(CSDD)

SM viedoklis

1) Piedāvājam tehnisku labojumu, dzēšot vārdu «pastiprinātas» - šeit domāts princips, ka, veicot tehnisko apskati, tiek klasificēti transportlīdzekļi, kam ļauts iebraukt ZEZ.

2) Efektīvāko tehnisko risinājumu attiecīgā pašvaldība izvēlēsies, izstrādājot un ieviešot šo pasākumu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

5.pasākums «Palielināt bezemisiju transportlīdzekļu skaitu»: Autotransporta koplietošanas kompānijas parasti izmanto jaunākos transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar mūsdienīgām tehnoloģijām. Šie transportlīdzekļi bieži ir efektīvāki un videi draudzīgāki. Izmantojot šos transportlīdzekļus, valsts var samazināt vidējo autoparka vecumu un palielināt jaunāko un zaļāko tehnoloģiju izmantošanu. Koplietošanas auto var būt efektīvs veids, kā palielināt bezemisiju, īpaši elektromobiļu, izmantošanu. Šīm kompānijām ir iespēja iegādāties lielākus elektromobiļu skaitus, tādējādi nodrošinot piekļuvi šādiem transportlīdzekļiem plašākam iedzīvotāju lokam.

(Latvijas Mobilitātes asociācija)

SM viedoklis

SM nav iebildumu pret apakšpasākuma iekļaušanu.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

6.Pasākums «Veicināt komercpārvadājumu ar taksometriem un vieglajiem automobiļiem pāreju uz bezemisiju autoparku»:
Nepieciešamas izmaiņas, lai sasniegtu labākus vides ietekmes apstākļus taksometru nozarē:

- Pielāgot ATD iesnieguma formu licences kartītes saņemšanai pasažieru komercpārvadājumiem ar vieglo automobiļi;

- Izteikt MK 405. noteikumu 20. punktu šādā redakcijā:

Atbilstības gadījumā institūcija transportlīdzekļu reģistrā, atlasot autotransporta līdzekli pēc valsts reģistrācijas numura vai agregātu salīdzināšanas izziņas numura, izdara atzīmi, norādot šādu informāciju:

20.1. komersanta reģistrācijas numuru un, ja autotransporta līdzeklis atrodas iesniedzēja (privātpersonas) turējumā, arī turētāja personas kodu;

20.2. speciālās atļaujas (licences) numuru;

20.3. speciālās atļaujas (licences) derīguma termiņu.

(Latvijas Mobilitātes asociācija)

SM viedoklis

No SM puses nav iebildumu
papildinājumiem.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

28.pasākums «Mobilitātes punktu izveidošana»:
Kāda analīze veikta, nosakot apkaimes, kur plānots ieviest mikromobilitātes punktus? Izrietot no jautājuma, lūgums veikt papildus analīzi, tajā aicinot piedalīties nozares speciālistus, nosakot augstākās satiksmes intensitātes apkaimes un prioritizēt tās, mikromobilitātes punktu izveidei.

Vai būtu iespēja apskatīt mikromobilitātes punkta prototipu/grafisko zīmējumu un/vai nozares speciālistiem piedalīties tā tapšanā?

(Latvijas Mobilitātes asociācija)

SM viedoklis

Analīze veikta, veicot izvērtējumu ANM finansējuma ietvaros. Šim ANM periodam atlasītās mobilitātes punktu atrašanās vietas nav maināmas, ja parādīsies jauns ANM finansējums, aicinām sazināties ar Rīgas domi par iespējām piedalīties izvērtēšanā.

Pie mobilitātes punktu projektēšanas un dizaina līdz šim ir strādājusi Rīgas dome, viņu rīcībā ir arī vizuālie materiāli, aicinām ar viņiem sazināties.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

27.pasākums «Pierīgas sliežu transporta (tramvajs) un autobusu maršrutu tīkla paplašināšana uz vietām, kur nav pieejams dzelzceļš»: Lūdzam precizēt 29.pasākumā norādīto plānoto aktivitāšu finansējuma avotu, jo tikai neliela daļa no minētajām aktivitātēm tiek plānota AF plāna ietvaros, turklāt, AF plāna ietvaros īstenoto aktivitāšu beigu termiņš nedrīkst būt garāks par 2026.gada augustu.

(FM)

SM viedoklis

Veikti tehniski labojumi, informācija precizēta.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

**16.pasākums «Smagā transporta
zajināšanas programma»:** FM nevar būt
atbildīga par šādas programmas izveidi,
tāpēc aicinām norādīt FM kā otro
atbildīgo.

(FM)

SM viedoklis

Veiksim tehniskus precizējumus.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

14.pasākums «Izvērtēt normatīvo regulējumu attiecībā uz darbinieku izmaksātajām kompensāciju summām, kas saistītas ar darba devēja EV uzlādi»: Saskaņā ar MK 5.12.2023. apstiprināto ziņojumu, izpildes termiņš šim punktam ir 2026.gads

SM viedoklis

Par šo jautājumu darba grupa ir diskutējusi un aicinājusi to darīt ātrāk, SM respektēs MK ziņojuma termiņu, bet aicinām to darīt ātrāk.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

12.pasākums «NPP ietvaros nodokļu politikā ieviest principu piesārņotājs/lietotājs maksā»: atbalstām transportlīdzekļiem piemērojamo nodokļu pārskatīšanu, ievērojot patēriņa cenu indeksa izmaiņas, kā arī pirmreizējo registrācijas nodokļa ieviešanu M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļiem un motocikliem, lai veicinātu videi draudzīgāka transporta parka atjaunināšanu.

(FM)

SM viedoklis

Princips «piesārņotājs maksā» saskan ar SM nostāju.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

2.pasākums «Nodrošināt jaunu elektrovilcienu, jaunu akumulatoru bateriju vilcienu iegādi» un pasākums «Izveidot modernizētu, pieklūstamu dzelzceļa pasažieru infrastruktūru»: Lūgums precizēt informāciju par finansējumu.

(FM)

SM viedoklis

Veikti tehniski labojumi, informācija precizēta.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Ieteikums jaunam pasākumam «Attīstīt auto uzlādes punktus reģionos, noteiktas uzlādes punktu pieejamības prasības»

1) Izstrādāti publisko uzlādes punktu minimālā pārklājuma nosacījumi

2) Noteiktas atbildības un piešķirts finansējums jaunu publisko uzlādes punktu izveidei pašvaldībās

3) Noteiktas prasības par minimālo uzlādes punktu skaitam mobilitātes punktos

(Sadales tīkls)

SM viedoklis

Spriežot pēc pašreizējās situācijas, šo aspektu varētu nosegt tirgus. Varbūt ir nepieciešama izpēte pa pilsētām un reģioniem? Aicinām Sadales tīklu izteikt viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Ieteikums jaunam pasākumam «Vienotas publisko uzlādes punktu monitoringa sistēmas ieviešana»

- 1) Izstrādāta vienota atvērto datu informācijas sistēma publisko uzlādes punktu monitoringam**
 - 2) Izstrādāts regulējums par publisko uzlādes punktu kvalitātes prasībām**
- (Sadales tīkls)**

SM viedoklis

Mūsaprāt, šāds pasākums nesniegs būtisku pienesumu: to šobrīd nosedz tirgus, kas arī atrisinās nepieciešamību pēc vienotas monitoringa sistēmas. Aicinām izteikt viedokli.



Satiksmes ministrija

NEKP2030 pasākumu precizējumi, iebildumi, komentāri

Komentārs/iebildums

Ieteikums jaunam pasākumam «Vienotu infrastruktūras koridoru koncepcijas izveide valsts autoceļu un dzelzceļa zemes nodalījuma joslas efektīvākai izmantošanai, transporta elektrifikācijas mērķu īstenošanai»

- Izstrādāts regulatīvais ietvars un tehniskie normatīvi vienoto infrastruktūras koridoru izveidei

(Sadales tīkls)

SM viedoklis

Lūdzam skaidrot redzējumu, kāds tālākais pienesums ir paredzēts minēto normatīvu izstrādei. Aicinām izteikt viedokli.



Satiksmes ministrija

Paldies!